

บทที่ ๑

บทนำ

✓ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป เป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญอย่างหนึ่งซึ่งช่วยพยุงฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศไทย เพราะสามารถส่งออกเป็นสินค้าหลักที่นำเงินตราเข้าประเทศได้อย่างมากมาย และยังมีแนวโน้มว่าปริมาณการส่งออกจะสูงขึ้นเรื่อย ๆ นอกจากนี้ยังเป็นกิจการที่ใช้แรงงานมาก เป็นการสร้างอาชีพ เพิ่มพูนความชำนาญงานฝีมือให้แก่ผู้รับจ้าง และทำรายได้ให้แก่ผู้ดำเนินการได้อย่างมากประเภทหนึ่ง

อุตสาหกรรมผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปในประเทศไทยเริ่มกิจการเป็นลักษณะโรงงานอย่างถูกต้องตามกฎหมายในปี พ.ศ. ๒๕๐๒ โดยมีการจดทะเบียนโรงงาน และขอรับการส่งเสริมการลงทุนจากรัฐบาล ในจำนวนโรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปทั้งสิ้น ๓๑๗ โรงงานที่จดทะเบียนเป็นโรงงานไว้กับกระทรวงอุตสาหกรรม เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๒ มี ๑๕ โรงงานที่เป็นโรงงานขนาดใหญ่ที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนเพื่อการส่งออกโดยเฉพาะ ที่เหลือ ๓๐๒ โรงงานเป็นโรงงานขนาดกลางที่ทำการผลิตส่วนหนึ่งเพื่อการส่งออกและอีกส่วนหนึ่งจำหน่ายในประเทศ ซึ่งถึงแม้ว่าปริมาณการผลิตของโรงงานขนาดกลางจะเป็นเพียงร้อยละ ๒๕ ของปริมาณการผลิตทั้งหมด แต่ก็ถือได้ว่าเป็นส่วนที่มีความสำคัญ ทั้งนี้เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา เงินลงทุนในอุตสาหกรรมถ้าเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่จะต้องอาศัยเงินกู้หรือเงินลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาช่วย เนื่องจากเงินลงทุนภายในประเทศมีไม่พอ การลงทุนในอุตสาหกรรมผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปขนาดกลาง^๒ จึงได้รับความนิยมนอกจากการลงทุนภายในประเทศ ซึ่งควรจะได้มีการสนับสนุนส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดกลางนี้ให้สามารถดำเนินงานไปได้ด้วยดีและสามารถขยายเป็นโรงงานขนาดใหญ่ได้ในอนาคต

^๑ตัวเลขจากกรมโรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม

^๒เงินลงทุนไม่เกิน ๕๐ ล้านบาท

เหตุผลประการสำคัญที่ทำให้โรงงานขนาดกลางมีบทบาทสำคัญ คือ ตลาดเสื้อผ้าสำเร็จรูป เป็นลักษณะตลาดที่มีการเคลื่อนไหวรวดเร็วมาก โรงงานขนาดกลางจะทำการผลิตได้คล่องตัวกว่า และอาจจะประหยัดกว่าโรงงานขนาดใหญ่ด้วย ในแง่ของค่าใช้จ่ายในการบริหาร นอกจากนี้ยังทำการผลิตและให้บริการแบบเป็นกันเอง สามารถเปลี่ยนกำหนดการผลิตตามความต้องการของลูกค้าและปรับระดับคุณภาพให้เป็นไปตามที่ลูกค้าต้องการได้โดยง่ายแม้ดำเนินการผลิตโดยมีกำไรในระดับต่ำกว่า แต่ปัญหาด้านแรงงานมักเกิดขึ้นน้อยกว่าด้วย ในปัจจุบันโรงงานส่วนใหญ่ในประเทศไทยจัดได้ว่าเป็นโรงงานขนาดกลางและขนาดเล็ก ซึ่งเป็นพื้นฐานของกิจการอุตสาหกรรมขนาดใหญ่และมีบทบาทอย่างสำคัญ

ปัญหาสำคัญของอุตสาหกรรมขนาดกลางโดยทั่วไป คือ การขาดหลักการทางบัญชีที่เหมาะสมในการควบคุมการดำเนินงานและการเก็บข้อมูลตัวเลข เพื่อเสนอให้ฝ่ายจัดการใช้ในการตัดสินใจต่างๆ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดทำระบบบัญชีให้ถูกต้องจะต้องจ้างนักบัญชีที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในอุตสาหกรรมนั้น ๆ และจะต้องมีระเบียบขั้นตอนทางการบัญชี ซึ่งจะต้องใช้เวลาในการจัดทำและเสียค่าใช้จ่ายในการจัดทำบัญชีให้สมบูรณ์โดยส่วนใหญ่แล้ว เจ้าของกิจการมักจะมองข้ามความสำคัญของระบบบัญชีที่ดี ที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมการดำเนินงาน แต่กลับประหยัดค่าใช้จ่ายในการจ้างนักบัญชีที่มีความสามารถและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในด้านนี้ ซึ่งถ้าหากกิจการต่าง ๆ โดยเฉพาะโรงงานอุตสาหกรรมมีระบบบัญชีต้นทุนที่ถูกต้องแล้วจะช่วยให้เจ้าของกิจการและผู้ดำเนินงานสามารถควบคุมต้นทุนการผลิต วิเคราะห์การดำเนินงานและวางแผนการผลิตได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะอุตสาหกรรมผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปเท่านั้น ยังรวมถึงอุตสาหกรรมอื่น ๆ ทุกประเภทด้วย

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เนื่องจากอุตสาหกรรมผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปในประเทศไทย ถ้านับตามจำนวนโรงงานแล้ว จะเห็นว่าส่วนใหญ่จะเป็นโรงงานขนาดกลางและขนาดเล็ก ซึ่งถึงแม้ว่าจะก่อให้เกิดผลผลิตเพียง ๒๕% ของจำนวนผลผลิตทั้งหมดก็ตาม แต่เนื่องจากเงินลงทุนในอุตสาหกรรมขนาดใหญ่เป็นเรื่องที่ทำได้ยาก โดยเฉพาะในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน การ

สนับสนุนโรงงานขนาดกลาง เพื่อก่อให้เกิดผลผลิตเพิ่มขึ้นจึง เป็นสิ่งที่ควรกระทำ

จุดประสงค์หลักของการทำวิจัยนี้ ก็เพื่อ เสนอระบบบัญชีต้นทุน เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติในการควบคุมการผลิต การบันทึกข้อมูลทางการบัญชีและการคิดต้นทุนต่อหน่วยของเสื้อผ้าแต่ละแบบของอุตสาหกรรมการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปขนาดกลาง โดยจัดทำให้อยู่ในรูปแบบที่สามารถทำได้ไม่ยากนัก ตัดขั้นตอนรายละเอียดบางขั้นตอนที่ไม่สำคัญออกไป โดยไม่ทำให้ระบบการควบคุมภายใน เสียไปและทำให้สามารถ เสนอข้อมูลที่ต้องการแก่ฝ่ายบริหาร เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจต่อไป

ข้อจำกัดและขอบเขตของการวิจัย

๑. ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเฉพาะโรงงานขนาดกลาง ซึ่งมีเงินทุนระหว่าง ๑ ล้าน ถึง ๕๐ ล้านบาท
๒. ตัวอย่างในการวิจัยนี้เป็นโรงงานที่ผลิตเฉพาะ เสื้อผ้าสำเร็จรูปของชายและหญิงเท่านั้น แต่ระบบบัญชีต้นทุนที่เสนอสามารถนำไปปรับใช้ได้กับอุตสาหกรรมผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปทุกประเภท
๓. การวิจัยนี้ทำเฉพาะการวางระบบบัญชีต้นทุน การควบคุมการผลิต และการคิดต้นทุนต่อหน่วยของการผลิต เสื้อผ้าแต่ละแบบ
๔. ระบบบัญชีที่เสนอ เป็นระบบบัญชีต้นทุนงาน (Job order cost system) เนื่องจากเหมาะสมสำหรับกิจกรรมของอุตสาหกรรมประเภทนี้

ขั้นตอนในการวิจัย

๑. ข้อมูลทุติยภูมิ
 - ๑.๑. ผู้วิจัยได้ศึกษาระบบบัญชีต้นทุนของโรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป การควบคุมภายใน การออกแบบระบบบัญชี การออกแบบฟอร์ม จากหนังสือต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการวางระบบ
 ๒. ข้อมูลปฐมภูมิ

๒.๑ ศึกษาถึงระบบการผลิตของโรงงานที่นำมาเป็นตัวอย่าง และโรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปอื่น ๆ อีก ๓-๔ โรงงาน พบว่ามีลักษณะการดำเนินงานและระบบการผลิตแบบเดียวกัน

๒.๒ ศึกษาถึงระบบการดำเนินงานและขั้นตอนการผลิตของโรงงานที่นำมาเป็นตัวอย่างโดยละเอียดเพื่อจัดทำร่างระบบบัญชีต้นทุน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

เนื่องจากในอุตสาหกรรมผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปขนาดกลางในประเทศไทย ยังมิได้มีการวางระบบบัญชีต้นทุนให้เหมาะสม การวิจัยครั้งนี้จะทำให้อุตสาหกรรมประเภทนี้สามารถนำระบบที่เสนอไปใช้เพื่อการคำนวณต้นทุนการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปได้ถูกต้อง อันจะเป็นประโยชน์ในการใช้ตัดสินใจ ช่วยให้สามารถแข่งขันกับต่างประเทศ และให้ข้อมูลที่ถูกต้องสำหรับการส่งเสริมอุตสาหกรรมประเภทนี้

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย